

Primul raport al CE privind statul de drept în țările membre evidențiază provocări în sistemul judiciar și media

Primul raport realizat vreodată de Comisia Europeană cu privire la situația statului de drept în țările membre, consultat de Reuters înaintea prezentării sale oficiale miercuri, evidențiază provocări pentru media și sistemul judiciar ca riscuri esențiale pentru susținerea standardelor democratice.

Raportul indică faptul că noul coronavirus a reprezentat un adevărat 'test de rezistență' pentru statul de drept în blocul comunitar și că unele măsuri de urgență adoptate de guvernele naționale pentru limitarea pandemiei au mers prea departe.

"Atunci când măsurile de urgență au diminuat controalele asupra deciziilor, analiza amănunțită a deciziilor publice de către media și societatea civilă devine cu atât mai importantă", releva raportul Comisiei Europene privind situația statului de drept în țările membre ale UE ce urmează să fie prezentat oficial miercuri la Bruxelles.

"Totuși, în anumite state membre, media și societatea civilă întâmpină noi obstacole", adaugă documentul.

Al doilea domeniu major ce provoacă îngrijorare este subminarea independenței sistemului judiciar, raportul Comisiei Europene continuând critici la adresa Poloniei și Ungariei, dar și a Bulgariei, României, Croatiei și Slovaciei. De asemenea, raportul ia nota de dezbaterile pe acest subiect din Germania și Austria.

"Reformele justiției din Polonia începând din 2015 sunt o sursă majoră de controverse", indică raportul CE, care adaugă faptul că Ungaria se află printre statele membre unde "directia schimbării a dat naștere unei îngrijorări grave despre impactul reformelor asupra independenței sistemului judiciar".

Polonia este vizată de procedura de activare a articolului 7 al Tratatului de la Lisabona, lansată în decembrie 2017 de Comisia Europeană în legătură cu temerile privind statul de drept. Această procedură este declansată atunci când se constată că într-o țară membră există un risc de încălcare gravă a valorilor UE și poate duce la sancțiuni împotriva țării respective.

La 2 iulie 2018, Comisia Europeană a lansat o procedură de infringement împotriva Poloniei, prin trimiterea unei scrisori de notificare oficială autorităților de la Varșovia, în legătură cu noua lege privind Curtea Supremă, și le-a acordat autorităților poloneze un termen de 30 de zile pentru a răspunde. După cum justifică la acea vreme Comisia Europeană, schimbările inițiate de Varșovia subminează principiul independenței sistemului judiciar, inclusiv inamovibilitatea magistratilor, și în acest fel Polonia nu își respecta obligațiile care îi revin potrivit Tratatului privind UE și Cartei drepturilor fundamentale a UE.

În privința Ungariei, Comisia Europeană a trimis în iulie 2018 guvernului de la Budapesta o scrisoare de notificare prin care-l atenționează că o lege nouă adoptată privind azilul și deportările contravine legislației comunitare, inclusiv din cauza dispozițiilor ce restrâng accesul migrantilor în zonele de tranzit de la granița sau califică drept infracțiuni acțiunile de ajutorare a migrantilor. Totuși, guvernul ungar nu a dat curs solicitărilor acestei notificări.

De asemenea, în raportul ce urmează să fie prezentat oficial miercuri Comisia Europeană menționează problemele de corupție din Bulgaria, Slovacia, Croatia, Republica Cehă, Ungaria și Malta.